

У табл. 1 наведені приклади питань для підсумкової перевірки теоретичних знань студента та пропозиції стосовно перевірки компетентності студента стосовно відповідного напрямку, тобто здатність студента застосовувати отримані знання на практиці.

Ці розробки залишають багато запитань стосовно розподілу контрольного навантаження та різних аспектів на різних етапах контролю. Це потребує серйозного осмислення в першу чергу викладачами, які повністю несуть відповідальність за розвиток студента як самостійно мислячої та приймаючої відповідальні рішення особистості.

*О. П. Дмитренко*, старш. викладач,  
кафедра німецької мови  
факультету міжнародної економіки і менеджменту

### **НАЦІОНАЛЬНО-КУЛЬТУРНА СПЕЦИФІКА ФРАЗЕОЛОГІЧНИХ ОДИНИЦЬ НА ПОЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ПОНЯТЬ ТА ЇХ КОМУНІКАТИВНА ЗНАЧУЩІСТЬ**

Багаторічна практика викладання іноземних мов дає підстави стверджувати, що знання специфіки країни, мова якої вивчається, є необхідною умовою успішного оволодіння іноземними мовами. Публікації останніх років свідчать також про необхідність країнознавчого підходу загальновизнаних принципів навчання іноземним мовам.

Лінгвокраїнознавчий аспект викладання іноземної мови передбачає таке навчання, яке дає можливість познайомити вивчаючих цю мову з її історією та культурою, зі світосприйняттям, народними традиціями та побутом, особливостями характеру носіїв мови у процесі її вивчення. Тому для країнознавства є важливою і цікавою національно-культурна специфіка семантики фразеологічних одиниць, оскільки фразеологізмам характерна поряд з комунікативною функцією ще й функція фіксації і накопичення в їх семантиці суспільно значущого досвіду тієї чи іншої етнокультурної спільноти.

У семантиці фразеологічних одиниць країнознавча специфіка виявляється чітко, вона «конденсує» увесь складний комплекс культури та психології даного народу, неповторний спосіб його

образного мислення. Отже, фразеологічні одиниці, при відповідному країнознавчому коментарі, можуть бути джерелом цікавої та корисної інформації, без знання якої не може бути адекватною та ефективною міжкультурна комунікація.

Розглянемо кілька фразеологічних одиниць на позначення економічних понять (далі ФОеК) сучасної німецької мови, що містять цінну інформацію про старі грошові одиниці, міри ваги та довжини Німеччини: *von jdm. etw. gehen hundert auf ein Lot (ugs)* — «щось є малоцінним, дуже дешевим». Слово *Das Lot* є старовинною мірою маси, що слугувала для позначення малої ваги (16, 2/3д). Смыслоформуючим компонентом наступної ФОеК *keinen Deut wert sein (ugs)* є слово *Deut*, що означало стару, дрібну монету (= 2 Pfennig). Ця монета була в обізі в Голландії, у містах Geldern та Kleve на Нижньому Рейні. Монета вийшла з обігу в 1854 році, але її назва збереглася у цьому фразеологізмі, і формує значення «не коштувати ні копійки». А з XIII ст. сполучення *keinen Deut* вживається вже у переносному значенні, втрачаючи свою конкретність і матеріальну значущість (вартість) і формує значення: *keinen Deut von etw. verstehen (ugs)* — «нічого не розуміти в чомусь»; *nicht einen Deut Anstand haben (ugs)* — «не мати ні сорому, ні совісті».

Назви старовинних монет збереглися також у наступних ФОеК: *keinen Dreier wert sein* — «не коштувати ломаної копійчини»; *der letzte Dreier* — «останній гриш», де компонент *Dreier* є низькопробною розмінною монетою (= 3 Pfennig), що перебувала в обігу у Північній Німеччині. З початку XVI ст. цю монету почали карбувати із срібла, а з середини XVIII ст. — знову з міді. У ФОеК *seinen Dreier dazugeben (ugs)* розвиває багатозначність і означає: 1) внести невелику суму грошей та 2) висловити своє скромне судження. У XV ст. на території Південної Німеччини і Швейцарії була в обігу інша старовинна срібна монета *Batzen* (дорівнювала чотирьом крейцерам). Назва цієї монети зустрічається у оповіданні І. Готгельфа «Hans Berner und seine Söhne» та у народній німецькій пісні «Ein Heller und ein Batzen». Ця лексична одиниця збереглася лише в наступних ФОеК:

— *es ist ein guter Batzen, der einen Gulden erspart* — «копійка карбованець береже»;

— *ein guter (hübscher, schöner) Batzen (Geld)* — «значна сума грошей».

У кінці XIX ст., а саме у 1871 році, вперше у Німеччині з'являються паперові гроші. В обіг було випущено банкноту у 100 марок, яка була надрукована на синьому тонкому папері, що дуже

швидко перетворювалася на потерті папірці. Відтак за цією банкнотою закріплюється іронічна назва *blauer Lappen* (дослівно «*блакитна ганчірка*»). З 1910 року цю банкноту починають друкувати на папері вищого гатунку, однак іронічна назва банківського білету збереглася у німецькій мові.

Комунікативна значущість розглянутих ФОЕК є неоднаковою. Особливо високу комунікативну цінність мають фразеологізми з національно-культурною семантикою, які не мають еквівалентів у рідній мові студентів. Чим нижчою є еквівалентність фразеологізмів, тим вищою є комунікативна значущість. Отже, розгляд фразеологічних одиниць у лінгвокраїнознавчому аспекті має велике пізнавальне значення, їх інформація відіграє значну роль у загальноосвітньому плані, формує комунікативну компетенцію, уможливорює адекватне засвоєння іноземної мови.

**С. М. Дмитрук**, асистент,  
кафедра управління персоналом

## ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Об'єктивною тенденцією у вищих закладах освіти є скорочення кількості аудиторних годин та збільшення годин, що відводяться на самостійну роботу студентів. Трансформується роль викладача у навчальному процесі: поступово втрачає актуальність функція викладача як основного джерела інформації, він перетворюється на організатора, консультанта, керівника та експерта самостійної роботи студентів. Все це потребує пошуку ефективніших засобів навчання, які б виконували у навчальному процесі такі функції: інформуючу, систематизуючу, контролюючу та мотивуючу. Таким вимогам можуть відповідати новітні комп'ютерні засоби навчання, до яких належать електронні посібники, тренінгові програми та ін.

Досягнутий за останні роки прогрес у впровадженні новітніх комп'ютерних засобів у процес навчання у вищій школі потребує визначення концептуальних засад як для позааудиторного навчання (дистанційного), так і для аудиторного. Для ефективної навчальної роботи необхідне якісне забезпечення — комплекс різних видів змістовної навчальної інформації на різних носіях (у паперовому та електронному виглядах).